

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA W KIELCACH

Kontrola D-4120-96

S - 96/008

S - 96/012

Nr. ewid. 51/97/S-96/008/S-96/012

INFORMACJA

o wynikach kontroli

"Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Św".

Kielce

c z e r w i e c

1997 r.

SPIS TREŚCI

	strona
I. CZĘŚĆ OGÓLNA	
1. Charakterystyka kontroli	1
2. Synteza ustaleń kontroli i ocena kontrolowanej działalności	2
2.1. Urząd Miasta w Ostrowcu Św.	2
2.2. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. w Ostrowcu Św.	4
2.3. Przedsiębiorstwo Budownictwa "Unibud" Ltd w Ostrowcu Św.	5
3. Uwagi i wnioski	6
 II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	
1. Charakterystyka stanu prawnego	8
2. Charakterystyka uwarunkowań ekonomiczno-organizacyjnych kontrolowanej działalności	8
3. Szczegółowe ustalenia kontroli	11
3.1. Urząd Miasta w Ostrowcu Św.	11
3.2. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Ostrowcu Św.	19
3.3. Przedsiębiorstwo Budownictwa "UNIBUD" Ltd w Ostrowcu Św.	20
 III. POSTĘPOWANIE POKONTROLNE	 23

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Charakterystyka kontroli

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach w okresie od 13 maja do 20 grudnia 1996 r. przeprowadziła kontrolę doraźną dotyczącą "Rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Świętokrzyskim". Inwestorem bezpośrednim tej inwestycji była Gmina Ostrowiec Św.

Istniejąca oczyszczalnia ścieków dla miasta Ostrowca Świętokrzyskiego zlokalizowana jest na prawym brzegu rzeki Kamiennej. Rzeka Kamienna jest odbiornikiem ścieków po ich oczyszczeniu. Oczyszczalnię wybudowano w latach 60-tych. Przed rozpoczęciem inwestycji dotychczasowa oczyszczalnia była przeciążona i mogła oczyścić ścieki w ilości maksymalnej 21.000 m³/dobę, nie zapewniając wymaganego obecnie stopnia redukcji zanieczyszczeń w odpływie ścieków do rzeki.

Z danych wyjściowych do projektu określonych na podstawie badań prognoz wynika m.in., że w 1992 r. średnia ilość ścieków doprowadzona do oczyszczalni wynosiła 27.476 m³/dobę, w 2000 roku (prognoza) odpowiednio 42.000 m³/dobę, a kierunkowo po 2000 roku - 52.240 m³/dobę. Z przeprowadzonych badań ścieków dla określenia wartości charakterystycznych wskaźników zanieczyszczeń wynikało, że dotychczasowa oczyszczalnia ścieków ze względu na przepustowość jak i stopień oczyszczania nie była w stanie spełnić warunków jakim winny odpowiadać ścieki odprowadzone do wód po 2000 r. określone rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5.11.1991 r.¹ W dniu 18 lutego 1993 r. Rada Miejska w Ostrowcu Św. podjęła uchwałę w sprawie rozbudowy oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Św. powierzając jej wykonanie w latach 1993-1995 Zarządowi Miasta. Zarząd Miasta oraz Przedsiębiorstwo Budownictwa "Unibud" Ltd w Ostrowcu Św. ("Unibud") zawarły w dniu 15 kwietnia 1993 r. umowę "Kontrakt nr 1/93" zwaną dalej "Kontraktem" na realizację "Rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Św." pod klucz.

¹/ Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5.11.1991 r. w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzone do wód lub do ziemi (Dz.U. Nr 116, poz. 503).

Tematyka kontroli obejmowała m.in:

- zabezpieczenie założeń techniczno-ekonomicznych i dokumentacji technicznej dla realizacji zadania pt. "Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Św".,
- prawidłowość przeprowadzonych przetargów na realizację inwestycji,
- stopień realizacji zadań rzeczowych według zawartych umów,
- wartość wykonanych robót zadania inwestycyjnego oraz źródła ich finansowania,
- nadzór i kontrola nad prawidłowością wykonawstwa oraz odbiór poszczególnych elementów robót,
- celowość i legalność udzielenia przez gminę Ostrowiec Św. zaliczek dla wykonawcy inwestycji.

Jednostki kontrolowane

Badaniami kontrolnymi objęto 3 podmioty, tj. Urząd Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (dwukrotnie), Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz Przedsiębiorstwo Budownictwa "Unibud" Ltd (w likwidacji) w Ostrowcu Św.

Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny prawidłowości przygotowania realizacji robót budowlano-montażowych, związanych z "Rozbudową i modernizacją oczyszczalni w Ostrowcu Świętokrzyskim" uwzględniając w szczególności zbadanie przebiegu projektowania, realizacji i finansowania zadania oraz osiągnięcie założonych parametrów techniczno-eksploatacyjnych oczyszczalni.

2. Synteza ustaleń kontroli i ocena kontrolowanej działalności.

2.1. Urząd Miasta w Ostrowcu Św.

2.1.1. W ocenie NIK inwestycja pn." Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Św." została przygotowana nierzetelnie. Przetargi na budowę dużych oczyszczalni, jak też zawarcie umów na opracowanie pełnej dokumentacji i realizację oczyszczalni "pod klucz" powinno być

poprzedzone sporządzeniem i przyjęciem założeń techniczno-ekonomicznych (ZTE) lub innych równorzędnych opracowań zawierających rozwiązania technologiczne pozwalające na sprecyzowanie pełnego zakresu robót oraz kosztów tych robót.

2.1.2. Z naruszeniem postanowień art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 października 1974 r. - Prawo budowlane ² Zarząd Miasta dopuścił do rozpoczęcia robót budowlanych bez uzyskania pozwolenia na budowę. Roboty budowlano-montażowe podjęto w dniu 17 kwietnia 1993 r., - pozwolenie na budowę uzyskano 7 czerwca 1993 r., a faktycznie uprawomocniło się dopiero w dniu 1 września 1993 r.

2.1.3. Przyjęta metoda rozliczenia finansowego inwestycji na podstawie procentowego zaawansowania robót, nie zabezpieczała interesów inwestora (str. 12, 13 części szczegółowej).

2.1.4. Zarządy Miasta nierzetelnie egzekwowały od inwestora zastępczego Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Św. (MWiK) - obowiązki wynikające z postanowień zawartej umowy, a zwłaszcza comiesięcznego rozliczania poniesionych nakładów inwestycyjnych oraz sporządzania informacji o realizacji "Kontraktu".

2.1.5. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Zarządy Miasta Ostrowca Św. nie wykazywały należytej staranności w zabezpieczeniu interesów gminy.

Poprzedni Zarząd udzielał wykonawcy inwestycji zaliczek na poczet przyszłych robót budowlano-montażowych bez uprzedniego określenia w umowie zasad i terminów ich rozliczenia, zwłaszcza że "Unibud" w okresie II półrocza 1993 r. do końca 1995 r. waloryzował wartość robót budowlano-montażowych obowiązującymi w danym czasie wskaźnikami wzrostu cen, a zwaloryzowane wartości robót były podstawą fakturowania tych robót i płatności za te roboty przez Gminę Ostrowiec Św.

Obecny Zarząd, pomimo - czego nie zabraniają przepisy - wprowadzenia w aneksie do "Kontraktu" możliwości stosowania zaliczek na ściśle określone cele, wyrażał zgodę na wypłacanie zaliczek również na inne wydatki. Oprócz tego, według stanu na 30 sierpnia 1996 r. nie wyegzekwował od "Unibudu" kwoty 218.011,55 zł z ogólnej kwoty udzielonych zaliczek w latach 1994-1995 w wysokości - 2.350.272,83 zł (str. 15, 16 części szczegółowej).

²/ Ustawa z dnia 24 października 1974 r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 38, poz.229 ze zm.).

2.1.6. Brakiem dostatecznej staranności i nadzoru ze strony Zarządu Miasta w zakresie wydatkowania środków było dokonanie w 1994 r. zapłaty w kwocie 209.959,68 zł za dostawę, montaż i uruchomienie stacji mechanicznego zagęszczania wraz ze stacją mechanicznego odwadniania osadów na podstawie faktury wystawionej przez wykonawcę ("Unibud") i zaakceptowanej przez inwestora zastępczego (MWiK), mimo niedostarczenia tych urządzeń na plac budowy. Do czasu zakończenia kontroli przez NIK, tj. do 20 grudnia 1996 r. należność ta nie została wyegzekwowana przez Zarząd Miasta od "Unibudu".

Należność ta jest obecnie przedmiotem sporu pomiędzy Syndykiem masy upadłościowej "Unibudu" i Zarządem Miasta, który rozstrzygnie Sąd Rejonowy w Kielcach - Wydział Gospodarczy.

2.1.7. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli rozwiązanie przez Zarząd Miasta "Kontraktu" z "Unibudem" z przyczyn zależnych od "Unibudu" było działaniem legalnym i uzasadnionym względami gospodarczymi.

2.1.8. Rozszerzenie zakresu robót w trakcie realizacji rozbudowy spowodowało m.in. wydłużenie realizacji inwestycji z planowanego pierwotnie terminu, tj. 31.12.1995 r. na 30.04.1997 r.

2.2. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. w Ostrowcu Św. (MWiK).

2.2.1. MWiK nierzetelnie sprawowały funkcje inwestora zastępczego w zakresie egzekwowania od generalnego wykonawcy ("Unibudu") terminów realizacji zadania wynikającego z obowiązujących harmonogramów robót. Dopuszczyły i akceptowały wykonywanie na placu budowy robót nie objętych "Kontraktem", a traktowanych przez "Unibud" jako roboty dodatkowe, formalnie zaakceptowane w okresie późniejszym aneksem nr 1 do "Kontraktu".

2.2.2. Nielegalnie - niezgodne z postanowieniami art. 18 ust. 2 pkt 3 ustawy z 24 października 1974 r. - Prawo budowlane ³ Dyrektor MWiK wyznaczył do pełnienia nadzoru inwestorskiego 2 osoby nie posiadające stosownych uprawnień budowlanych.

³/ Ustawa z dnia 24 października 1974 r. - Prawo budowlane (Dz.U. Nr 38, poz.229 ze zm).

2.2.3. MWiK nierzetelnie realizowały umowę o zastępstwo inwestycyjne w zakresie: comiesięcznego rozliczania poniesionych nakładów inwestycyjnych i sporządzania informacji o realizacji "Kontraktu". Informacje w zakresie poniesionych nakładów jak i postępu robót składane były niesystematycznie, a w niektórych okresach w ogóle ich nie składano (str. 19 części szczegółowej)

2.2.4. Zarząd MWiK akceptował wnioski "Unibud" o udzielenie zaliczek na poczet przyszłych robót i dostaw urządzeń, mimo że postanowienia "Kontraktu" nie przewidywały do 14 lutego 1995 r. formy zaliczkowania oraz akceptował udzielanie zaliczek na inne cele, niż dopuszczał aneks nr 1 do "Kontraktu". Nieegzekwowano rozliczenia udzielanych przez Zarząd Miasta w Ostrowcu Św. zaliczek, w wyniku czego do zakończenia kontroli, tj. do 30 sierpnia 1996 r. mimo zerwania "Kontraktu", nie rozliczono zaliczek na kwotę 218.011,55 zł.

2.2.5. W grudniu 1994 r. Zarząd MWiK akceptował do zapłaty faktury za dostawę, montaż i uruchomienie stacji mechanicznego zagęszczania wraz ze stacją mechanicznego odwadniania osadów mimo, że część urządzeń na kwotę 209.959,68 zł do zakończenia kontroli, tj. 30.08.1996 r. nie została dostarczona na plac budowy. Według oceny NIK Zarząd MWiK wykazał tym samym brak dostatecznej staranności i nadzoru, akceptując do zapłaty przez Zarząd Miasta w Ostrowcu Św. na rzecz "Unibud" kwotę 209.959,68 zł za niedostarczone urządzenia.

2.3. Przedsiębiorstwo Budownictwa "UNIBUD" Ltd w Ostrowcu

2.3.1. "Unibud" nierzetelnie realizował postanowienia "Kontraktu" w części dotyczącej terminów dostaw dokumentacji (str.21 części szczegółowej).

2.3.2. "Unibud" nierzetelnie zawarł w dniu 9 sierpnia 1993 r. z Centrum Techniki Budownictwa Komunalnego (CTBK) w Warszawie umowę na opracowanie dokumentacji technicznej oczyszczalni bez wcześniejszego, należytego rozeznania stanu technicznego istniejących obiektów modernizowanej oczyszczalni, co w efekcie doprowadziło do konieczności rozszerzenia zakresu robót w trakcie trwania procesu inwestycyjnego o 20 pozycji niezbędnych do

uzyskania założonych parametrów wyjściowych oczyszczalni, stopnia redukcji zanieczyszczeń i przepustowości (str. 21, 22 części szczegółowej).

Dla realizacji rozszerzonego zakresu robót niezbędnym było opracowanie nowej dokumentacji technicznej, co wiązało się również z koniecznością przeprojektowania poprzedniej wersji dokumentacji, a w ślad za tym wzrostem kosztów inwestycji. Rozszerzenie zakresu robót spowodowało konieczność przesunięcia terminu oddania oczyszczalni do rozruchu z uprzednio planowanego terminu, tj. 31.12.1995 r. na 30.06.1996 r.

2.3.3. "Unibud" nierzetelnie wywiązywał się z terminowej realizacji robót określonych w harmonogramach robót, co doprowadziło do zerwania przez Zarząd Miasta "Kontraktu" na realizację oczyszczalni ścieków (str. 23 części szczegółowej).

2.3.4. Jako nielegalny - niezgodne z postanowieniami art. 18 ust. 2, pkt 3 ustawy z 24 października 1974 r. - Prawo budowlane⁴ - NIK uznała fakt powierzenia przez Zarząd "Unibudu" funkcji nadzoru realizowanych robót budowlano-montażowych osobom nie posiadającym stosownych uprawnień (str. 22 części szczegółowej).

2.3.5. Zastrzeżenia pod względem gospodarności budziło dokonanie przez "Unibud" zakupu w latach 1994-1995 urządzeń do oczyszczalni za kwotę 2.382.139,78 zł i nie zamontowanie ich do dnia 16 maja 1996 r., tj. do dnia dokonania oględzin przez NIK.

2.3.6. Nierzetelnością ze strony "Unibudu" było pobranie od Zarządu Miasta w Ostrowcu Św. zapłaty w kwocie 209.959,68 zł za niedostarczone urządzenia do stacji mechanicznego zagęszczania wraz ze stacją mechanicznego odwadniania osadów i przeznaczenie tej kwoty na bieżące potrzeby "Unibudu". Urządzenia te dostarczono na plac budowy oczyszczalni w okresie wrzesień - grudzień 1996 r. na zlecenie nowego wykonawcy, tj. "Instal-Lublin".

⁴/ Ustawa z dnia 24 października 1974 r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 38, poz. 229 ze zm.).

1.3. Uwagi i wnioski

W celu wyeliminowania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach skierowała do kierownictwa kontrolowanych podmiotów 4 wystąpienia pokontrolne oraz 1 wystąpienie do Rady Nadzorczej MWiK

W wystąpieniach Delegatura NIK sformuowała :

I. 7 wniosków pokontrolnych pod adresem **Zarządu Miasta w Ostrowcu Św.**, o:

- spowodowanie dostaw brakujących urządzeń dla stacji mechanicznego zagęszczania i odwadniania osadów niezbędnych do uruchomienia oczyszczalni ścieków,
- wyegzekwowanie wyniku rozliczeń finansowych z tytułu udzielonych zaliczek oraz brakujących urządzeń,
- wykorzystanie uprawnień nadzorczych Zarządu Miasta w celu zakończenia realizowanej inwestycji w terminie do 30 kwietnia 1997 r. m.in. poprzez: egzekwowanie od inwestora zastępczego pełnej realizacji umowy o zastępstwo inwestorskie, wyznaczenie do pełnienia funkcji inspektorów nadzoru osób posiadających wymagane kwalifikacje zawodowe, bieżące analizowanie ponoszonych kosztów budowy związanych z realizowaną inwestycją oraz zapobieganie nieracjonalnemu wydatkowaniu środków budżetowych Gminy Ostrowiec Św.,
- egzekwowanie skutecznego nadzoru nad działalnością uczestników procesu inwestycyjnego w celu uzyskania określonych w dokumentacji technicznej parametrów takich jak przepustowość oraz stopień redukcji zanieczyszczeń,
- dokonanie rozliczenia finansowo-rzeczowego byłego wykonawcy zadania, tj. "Unibudu",
- dokonanie korekty księgowania wydatku związanego z zapłatą za dostarczony zagęszczacz osadu w związku z obniżką jego ceny.

II. 5 wniosków pokontrolnych pod adresem **Dyrekcji Zarządu Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Spółki z o.o. w Ostrowcu Św.**, o:

- zabezpieczenie terminu zakończenia inwestycji, tj. 30 kwietnia 1997 r. oraz nie przekroczenie kosztów określonych w zbiorczym zestawieniu kosztów z kwietnia 1996 r.,
- rozliczenie pod względem finansowo-rzeczowym "Unibudu" zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją robót po zerwaniu "Kontraktu",
- spowodowanie skompletowania i dostawy na plac budowy brakujących urządzeń do stacji zagęszczania i odwadniania osadów,

- podjęcie działań dla wyegzekwowania od "Unibudu" kwoty 218.011 zł (z tytułu udzielonych zaliczek),
- usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie oględzin placu budowy.

III. jeden wniosek pokontrolny pod adresem Przewodniczącego Rady Nadzorczej Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Spółki z o.o. w Ostrowcu Św., o dokonanie oceny Zarządu Spółki stosownie do zapisów § 22 Aktu założycielskiego spółki z wykonania obowiązków w zakresie pełnienia funkcji Inwestora zastępczego.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Charakterystyka stanu prawnego.

Kontrolę w Urzędzie Miasta w Ostrowcu Św. przeprowadzono na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o NIK oraz w oparciu o art. 5 ust. 2 ustawy o NIK pod względem trzech kryteriów, tj. legalności, rzetelności i gospodarności.

Kontrolę Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Św. przeprowadzono również na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o NIK, bowiem kapitał zakładowy Spółki został w 100 % pokryty przez założyciela, tj. Gminę Ostrowiec Św.

System prawny dotyczący samorządu terytorialnego w badanym okresie nie uległ zasadniczym zmianom.

Badane zagadnienia dotyczyły realizowanej inwestycji. Na przestrzeni badanego okresu zmianie uległo "Prawo budowlane". Z tego też względu w poszczególnych okresach realizacyjnych obowiązywał inny stan prawny.

2. Charakterystyka uwarunkowań ekonomiczno - organizacyjnych kontrolowanej działalności.

2.1. W dniu 18 lutego 1993 r. Rada Miejska w Ostrowcu Św. podjęła uchwałę⁵ w sprawie rozbudowy oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Św. powierzając jej wykonanie Zarządowi Miasta w Ostrowcu Św. W uchwale tej określono termin

⁵/ Uchwała Rady Miasta nr XLIX/307/93 z dnia 18 lutego 1993 r. w sprawie rozbudowy oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Św.

rozpoczęcia rozbudowy na I półroczu 1993 r. Uchwałą z 14 kwietnia 1993 r.⁶ Rada Miejska upoważniła Zarząd Miasta do zawarcia umowy na realizację tego zadania inwestycyjnego z Przedsiębiorstwem Budownictwa "Unibud" Ltd w Ostrowcu Św. ("Unibud") ujmując zarówno rozbudowę jak i uruchomienie komunalnej oczyszczalni ścieków w cyklu realizacyjnym obejmującym lata 1993-1995 oraz określiła wartość inwestycji na kwotę 8.600.000 zł podlegającą waloryzacji o skutki inflacji.

Zarząd Miasta zawarł z "Unibudem" w dniu 15 kwietnia 1993 r. "Kontrakt" na opracowanie pełnej dokumentacji wraz z obowiązującymi uzgodnieniami umożliwiającymi uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń oraz realizację na podstawie tej dokumentacji oczyszczalni "pod klucz".

W preambule ww umowy określono, że Kupujący (Gmina Ostrowiec) chce wybudować i uruchomić oczyszczalnię ścieków dla Miasta Ostrowiec Świętokrzyski, natomiast Sprzedający ("Unibud") dysponując odpowiednim potencjałem, doświadczeniem i wiedzą techniczną, przyjmuje odpowiedzialność za zaprojektowanie, dostawy, wyposażenie i świadczenie usług związanych z budową i uruchomieniem oczyszczalni w zakresie i na warunkach podanych w "Kontrakcie".

Przedmiotem "Kontraktu" było opracowanie dokumentacji i realizacja na jej podstawie oczyszczalni ścieków "pod klucz", spełniającej wymagania podane w "Kontrakcie".

Przedmiot "Kontraktu" obejmował w szczególności:

- opracowanie i przyjęcie pełnej dokumentacji wraz z obowiązującymi uzgodnieniami umożliwiającymi uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń,
- dostarczenie urządzeń technologicznych i pozostałych dostaw,
- wykonanie usług związanych z pracami budowlano-montażowymi, rozruchem, uruchomieniem oczyszczalni i szkoleniem personelu Kupującego,
- dostarczenie dokumentacji powykonawczej, Dokumentacji Techniczno-Ruchowej maszyn i urządzeń oraz instrukcji obsługi oczyszczalni.

Termin rozpoczęcia realizacji "Kontraktu" określono na dzień 15 kwietnia 1993 r., a zakończenia na dzień 31 grudnia 1995 r.

Cenę "Kontraktu" strony ustaliły w wysokości 8.600.000 zł. Cena ta obejmowała wszystkie koszty związane z realizacją przedmiotu "Kontraktu", tj. ceny poszczególnych usług, dostaw i dokumentacji.

⁶/ Uchwała Rady Miasta nr L II 336/93 z dnia 14 kwietnia 1993 r. w sprawie umowy dotyczącej rozbudowy i uruchomienia oczyszczalni ścieków.

Strony uzgodniły, że cena "Kontraktu" pomniejszona o wartość urządzeń technologicznych podlegała będzie "rewizji" wg wskaźnika GUS dla robót (usługi i dokumentacja), a dostawy materiałów rozliczane będą wg faktur Sprzedającego.

Strony ustaliły ponadto warunki płatności, określając, że:

- urządzenia technologiczne będą płatne w wysokości 100 % ich wartości na podstawie faktur Sprzedającego, w ciągu 30 dni od daty ich wystawienia,
- 90 % ceny "Kontraktu" pomniejszonej o wartość urządzeń technologicznych płatne będzie sukcesywnie za wykonane usługi, dokumentacje i dostawy w okresach miesięcznych na podstawie protokołu procentowego zaawansowania robót,
- 5 % ceny "Kontraktu" pomniejszonej o wartość urządzeń technologicznych będzie zapłacone w ciągu 30 dni po podpisaniu protokołu odbioru wstępnego,
- 5 % ceny "Kontraktu" pomniejszonej o wartość urządzeń technologicznych będzie zapłacone w ciągu 30 dni po podpisaniu protokołu odbioru końcowego, tj. po zakończeniu okresu gwarancyjnego.

Powyższa umowa pozostawiała w dyspozycji Kupującego, tj. Gminy Ostrowiec Św. 10 % ceny "Kontraktu", pomniejszonej o wartość urządzeń technologicznych.

Bezumownie strony kontraktu określiły w trakcie realizacji inwestycji 10 % odpis jako tzw. "kaucję gwarancyjną".

Warunki ww kontraktu obowiązywały do dnia 14 lutego 1995 r., tj. do czasu podpisania przez umawiające się strony aneksu nr 1 do "Kontraktu". Aneks ten rozszerzono zakres kontraktu o 20 pozycji robót oraz o koszt niezbędnej dokumentacji. Ostateczny koszt przedmiotowej inwestycji z uwzględnieniem wskaźników inflacji i podatku VAT określono na 16.400.000 zł oraz przesunięto termin zakończenia inwestycji na dzień 30.06.1996 r. W związku z niewywiązywaniem się "Unibudu" z terminowej realizacji "Kontraktu" - na wniosek Zarządu Miasta z dnia 23.01.1996 r., Rada Miejska uchwala z 13 lutego 1996 r.⁷ zaakceptowała rozwiązanie umowy "Kontraktu", a Zarząd Miasta z tym dniem ww uchwałę wykonał. W wyniku ogłoszonego przetargu na dokończenie robót budowlano-montażowych realizowanej inwestycji, Zarząd Miasta zawarł w 1996 r. umowy z nowymi wykonawcami.

Według stanu na 30.08.1996 r. łączny koszt całego zadania inwestycyjnego określony został w wysokości 21.738.860,80 (plus VAT od kwoty 6.068.000 zł), a ostateczny termin zakończenia inwestycji ustalony został na 30 kwietnia 1997 r.

⁷ / Uchwała Rady Miejskiej Nr XXIX /234/96 z 13 lutego 1996 r.

2.2. Inwestor bezpośredni (Gmina Ostrowiec Św.) już po zawarciu kontraktu na realizację oczyszczalni ścieków z "Unibudem", zawarł w dniu 18 maja 1993 r. umowę o pełnienie zastępstwa inwestycyjnego dla inwestycji o nazwie: "Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Św." z Miejskimi Wodociągami i Kanalizacją Sp. z o.o. w Ostrowcu Św. Założycielem i 100 % udziałowcem tej spółki była Gmina Ostrowiec Św..

W umowie tej Inwestor zastępczy (MWiK) zobowiązał się m.in. do: realizacji inwestycji na warunkach "Kontraktu" nr 1/93 z dnia 15.04.1993 r., wykonywania tej funkcji nieodpłatnie, sprawowania nadzoru inwestorskiego, comiesięcznego rozliczania nakładów inwestycyjnych przed Inwestorem bezpośrednim, zgłaszania Inwestorowi bezpośredniemu wszelkich zastrzeżeń w realizacji "Kontraktu" nr 1 /93 jeden raz w miesiącu. Inwestor bezpośredni zobowiązał się do zabezpieczenia środków pieniężnych w budżecie miejskim oraz do zaciągnięcia pożyczki lub kredytu na budowę oczyszczalni. Inwestor bezpośredni upoważnił inwestora zastępczego do dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym otwartym dla tej inwestycji.

3. Szczegółowe ustalenia kontroli.

3.1. Urząd Miasta w Ostrowcu Św.

Kontrola w Urzędzie Miasta w Ostrowcu Św. została przeprowadzona na podstawie art. 5 ust.2 ustawy o NIK⁸, tj. pod względem trzech kryteriów: legalności, gospodarności i rzetelności.

W dniu 18 lutego 1993 r. Rada Miejska w Ostrowcu Św. podjęła uchwałę⁹ w sprawie rozbudowy oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Świętokrzyskim, powierzając jej wykonanie Zarządowi Miasta Ostrowiec Św. W uchwale tej określono termin rozpoczęcia rozbudowy oczyszczalni ścieków na I półrocze 1993 r.

Rada Miejska w budżecie miasta na 1993 r. określiła nakłady na ww zadanie w kwocie 2.000.000 zł.

Uchwałą¹⁰ z 14 kwietnia 1993 r. Rada Miejska upoważniła Zarząd Miasta do zawarcia umowy z "Unibudem" na rozbudowę i uruchomienie komunalnej

⁸/ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59 ze zm).

⁹/ Uchwała Rady Miejskiej w Ostrowcu Św. nr XL IX/307/93 z 18 lutego 1993 r.

¹⁰/ Uchwała Rady Miejskiej w Ostrowcu Św. nr L II 336/93 z 14 kwietnia 1993 r.

oczyszczalni ścieków w cyklu realizacyjnym obejmującym lata 1993-1995 oraz określiła wartość inwestycji na dzień jej podpisania w wysokości 8.600.000 zł. Podjęta przez Radę Miejską decyzja o modernizacji i rozbudowie oczyszczalni ścieków była podstawą do rozpoczęcia realizacji inwestycji.

Zarząd Miasta zawarł w dniu 15 kwietnia 1993 r. z "Unibudem" "Kontrakt" na opracowanie pełnej dokumentacji wraz z obowiązującymi uzgodnieniami umożliwiającymi uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń oraz realizację na jej podstawie oczyszczalni "pod klucz".

W zakresie przygotowania inwestycji do realizacji, ustalenia kontroli wykazały nierzetelność jej przygotowania przez Zarząd Miasta, bowiem:

- już w momencie podpisywania "Kontraktu", tj. w dniu 15 kwietnia 1993 r. nierealne było wykonanie m.in. Z.T.E., których termin opracowania - wg harmonogramu stanowiącego integralną część "Kontraktu" - upłynął w dniu 15 kwietnia 1993 r.
- określona w "Kontrakcie" cena uzgodniona pomiędzy Kupującym, a Sprzedającym "za pełne i właściwe wykonanie zobowiązań kontraktowych" (art. 7 "Kontraktu") w kwocie 8.600.000 zł (plus waloryzacja), już w momencie zawarcia umowy była - zdaniem Najwyższej Izby Kontroli - tylko wartością umowną i nie odzwierciedlała faktycznie planowanych kosztów, bowiem w dniu podpisania "Kontraktu" brak było Założeń Techniczno-Ekonomicznych i Projektu Technicznego, co faktycznie uniemożliwiało określenie pełnego zakresu robót i kosztów tych robót.

Kwota kontraktowa nie uwzględniała podatku VAT wprowadzonego ustawą z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego¹¹, powodującego wzrost kosztów inwestycji ogółem.

W ocenie NIK przetargi na budowę dużych oczyszczalni ścieków "pod klucz" powinny być przeprowadzone po opracowaniu i przyjęciu przez Inwestora Z.T.E. lub innego równorzędnego opracowania, w którym zostały rozpracowane i uzgodnione z odpowiednimi władzami podstawowe rozwiązania technologiczne i techniczne pozwalające na sprecyzowanie zakresu robót do wykonania, tak aby w trakcie realizacji inwestycji nie występowała konieczność rozszerzenia zakresu robót w istotny sposób zwiększających koszty inwestycji.

Fakt taki miał miejsce w okresie bieżącej realizacji inwestycji, gdyż 14 lutego 1995 r. Aneksen Nr 1 do "Kontraktu" rozszerzono zakres robót o 20 pozycji, które

¹¹/ Ustawa z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.).

były niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania oczyszczalni (str.21, 22 części szczegółowej).

Według oceny NIK w przypadku wykorzystania obiektów istniejących, zwłaszcza eksploatowanych przez ponad 20 lat - jak to miało miejsce przy rozbudowie i modernizacji oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Św. - niezbędne są wcześniejsze ekspertyzy technologiczne i konstrukcyjne oceniające stan i przydatność urządzeń oraz uwarunkowania techniczne i terminowe związane z przyłączeniem obiektów do nowych funkcji. Powyższe potwierdza m.in. sporządzona opinia dr inż. Jerzego Banasia z Politechniki Krakowskiej - Rzeczoznawcy Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych w dziedzinie ochrony środowiska.

Według oceny NIK rozliczenie finansowe inwestycji powinno być ustalone za elementy robót i przedmioty odbiorów wg harmonogramu, a nie wg procentowego zaawansowania jak to określono w art. 7 pkt 7.2.1 "Kontraktu". Harmonogram rzeczowo-finansowy zawarty w zał. nr 3 do "Kontraktu" nie zawierał określenia jednostek i ilości przedmiarów robót poszczególnych obiektów, kolejności przyłączeń i włączeń do istniejącej oczyszczalni, wyszczególnienia robót elektrycznych, kosztów obiektów do likwidacji. Ponadto - zapis art. 8 pkt 8.2 "Kontraktu" używa sformułowania "eksploatacja wstępna", pkt 8.3 "eksploatacja próbna", co zdaniem NIK oznacza brak jednoznacznego określenia fazy rozruchu technologicznego oczyszczalni.

Podobną negatywną opinię dotyczącą zapisów "Kontraktu" i zabezpieczenia interesów inwestora, tj. Gminy Ostrowiec Św. wyrazili także dwaj rzeczoznawcy z listy krajowej, tj. mgr inż. Grzegorz Rymuta i mgr inż. Kazimierz Kurdybacha w sporządzonej na wniosek Rady Miejskiej w m-cu grudniu 1995 r. opinii dotyczącej zawartego "Kontraktu".

Brak pełnego rozeznania co do zakresu robót na etapie podpisywania "Kontraktu" spowodował, że część robót nie została uwzględniona w "Kontrakcie".

Stwierdzono, że cena kontraktowa na wykonanie rozbudowy i modernizacji oczyszczalni "pod klucz" w momencie zawierania umowy nie obejmowała m.in. ceny budowy kanału odpływowego od granicy posesji do rzeki Kamiennej oraz budowy budynku administracyjnego wraz z laboratorium powyżej stanu zerowego. Fakty te, znane Inwestorowi bezpośrednio i wykonawcy, uniemożliwiały oddanie inwestycji "pod klucz" bez wcześniejszego ich wykonania.

Określona kontraktem cena nie obejmowała również robót związanych z modernizacją starej oczyszczalni, ponieważ Inwestor bezpośredni i "Unibud" nie dokonali w tym zakresie odpowiedniej oceny. Stwierdzono, że w wyniku przeprowadzonych w trakcie realizacji inwestycji ekspertyz, niezbędna była m.in.

rozbudowa istniejącej stacji transformatorowej oraz rozdzielnicy i wymiana transformatora o mocy 400 kVA na transformator o mocy 600 kVA.

Cena kontraktowa nie obejmowała m.in. przełożenia kabla 15 kV od stacji Ostrowieckich Zakładów Materiałów Ogniotrwałych do stacji Denków, z której zasilana jest oczyszczalnia ścieków, zmiany rodzajów materiałów ze stalowych na żeliwne w przypadku wykonania rurociągów technologicznych o średnicach powyżej 400 mm, budowy komór P1, PO, K-9, K-2 i KS, odwodnienia terenu na czas wykonywania komór P1 i PO wraz z rurociągiem, wykonania kanalizacji kablowej z rur PCV na terenie oczyszczalni.

Strony, tj. Zarząd Miasta i "Unibud" uzgodniły zmiany i uzupełnienia do "Kontraktu" mające charakter rozszerzający pierwotnie przyjęty zakres robót o 20 pozycji.

Koszty tych prac stanowiły jeden z głównych czynników wzrostu kosztów inwestycji ogółem z kwoty 8.600.000 zł (plus waloryzacja), przyjętej w "Kontrakcie" na dzień 15.04.1993 r., do kwoty 16.400.000 zł.

Sankcjonując potrzebę realizacji ww robót umawiające się strony poszerzyły aneksem nr1 do "Kontraktu" z dnia 15.02.1995 r. zakres prac objętych "Kontraktem", ustalając ostateczny koszt przedmiotowej inwestycji na kwotę 16.400.000 zł. Zmieniono również termin zakończenia inwestycji na dzień 30.06.1996 r. Fak ten stanowił realizację uchwały Rady Miejskiej z 14.02.1995 r.¹² Wyżej wymienione roboty wg oceny NIK winny być uwzględnione na etapie projektowania i przygotowania inwestycji do realizacji.

Według oceny NIK w dalszym ciągu nierzetelnie określono w aneksie nową wartość zadania inwestycyjnego, gdyż nie była ona oparta o wycenę wartości poszczególnych robót określonych w aneksie jako "roboty dodatkowe", bowiem Inwestor bezpośredni nie posiadał w tym okresie stosownych projektów technicznych.

Zarząd Miasta nieskutecznie sprawował nadzór nad działalnością uczestników procesu inwestycyjnego, wskutek czego m.in. zakupione w latach 1994-1995 urządzenia wg stanu na 24.06.1996 r. na kwotę 2.383.139,78 zł nie zostały zamontowane ze względu na opóźnienia w realizacji procesu inwestycyjnego, a środki wydatkowane na ten cel zostały zamrożone. Ponadto dopuszczono do utraty gwarancji producenta na pompę SEPEX 17 GKBN o wartości 10.409,72 zł.

Zastrzeżenia kontroli ze względu na kryterium legalności budzi fakt przekazania placu budowy w dniu 17.04.1993 r. i rozpoczęcia realizacji robót

^{12/} Uchwała Rady Miejskiej nr XIII/92/95 z 14 lutego 1995 r.

budowlano-montażowych bez uzyskania pozwolenia na budowę, bowiem wniosek o wydanie pozwolenia na budowę złożony został przez Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o. w Ostrowcu Św. (MWiK), tj. Inwestora zastępczego dopiero w dniu 22.05.1993 r. Decyzję o pozwoleniu na budowę (Nr BUA-3351/6/20/93) Wydział Budownictwa, Urbanistyki i Architektury UM w Ostrowcu Św. wydał w dniu 7.06.1993 r., która uprawomocniła się w dniu 1.09.1993 r.

W dniu 18.05.1993 r. pomiędzy Gminą Ostrowiec Św., a Zarządem MWiK w Ostrowcu Św. podpisano umowę o pełnienie zastępstwa inwestorskiego dla inwestycji p.n. "Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków w Ostrowcu Św." Kontrola NIK wykazała, że Inwestor bezpośredni, tj. Gmina Ostrowiec Św. reprezentowana przez Zarząd Miasta nierzetelnie egzekwowała od Inwestora zastępczego (MWiK) obowiązki wynikające z postanowień tej umowy. Zarząd Miasta nie wyegzekwował od Inwestora zastępczego realizacji postanowień § 4 pkt 4.3 ww umowy, dotyczącego comiesięcznego pisemnego rozliczenia ponoszonych nakładów inwestycyjnych dla potrzeb Inwestora bezpośredniego w terminie do 3 dnia następnego miesiąca. Informacje te składane były sporadycznie. Podobnie niesystematycznie przekazywane były przez tegoż Inwestora informacje dotyczące realizacji "Kontraktu", które zgodnie z zapisami § 7 ww umowy winny być składane na piśmie jeden raz w miesiącu w pierwszej dekadzie kolejnego miesiąca.

O braku należytego nadzoru Zarządu Miasta nad podległymi służbami odpowiedzialnymi za przestrzeganie prawa budowlanego, świadczy również fakt pełnienia funkcji przez 2 inspektorów nadzoru Inwestora zastępczego nie posiadających stosownych uprawnień budowlanych oraz ze strony wykonawcy: zastępcy kierownika budowy i 3 mistrzów budowy.

Z ustaleń kontroli wynika, że w latach 1993-1995 Zarządy Miasta udzieliły wykonawcy inwestycji "Unibud" zaliczek w ogólnej kwocie 3.552.272,84 zł, z czego w 1993 r. - 1.202.000,00 zł, w 1994 r. - 1.340.147,80 zł, a w 1995 r. 1.010.125,35 zł. Przed podpisaniem aneksu Nr 1 do "Kontraktu" Zarządy Miasta udzieliły zaliczek w łącznej kwocie 2.542.147,49 zł. Od 15.02.1995 r., tj. po podpisaniu aneksu Nr 1 do "Kontraktu" obecny Zarząd Miasta udzielił zaliczek w łącznej kwocie 1.010.125,35 zł, z tego zgodnie z zapisami aneksu nr 1 na zakup urządzeń w kwocie 822.757,05 zł, pozostała zaś kwota w wysokości 187.368,30 zł Zarząd Miasta udzielił na finansowanie robót budowlano-montażowych, zakup materiałów i inne cele (np. kaucje z tytułu wypożyczenia przez "Unibud" korka pneumatycznego) - tj. niezgodnie z treścią aneksu do tego "Kontraktu".

Kontrola oceniła również jako nierzetelne udzielanie zaliczek dla "Unibudu" bez określenia terminów ich rozliczenia. Ponadto brak nadzoru Inwestora bezpośredniego nad celowością wykorzystania tych zaliczek spowodował, że

"Unibud" uzyskane w formie zaliczek środki przeznaczał na inne cele niż określono to we wnioskach, wykorzystując je jako jedno ze źródeł finansowania bieżącej działalności gospodarczej. Kontrola ustaliła bowiem, że np. pobrana zaliczka na podstawie faktury zaliczkowej nr 68/3/94 na zakup urządzeń w kwocie 300.000 zł rozliczona została fakturami za r.b.m. i fakturami z tytułu waloryzacji.

Zarząd Miasta ww kwotę przekazał w dniu 22.03.1994 r., a rozliczenie tej zaliczki dokonano fakturami częściowymi dopiero w okresie od 7.04.1995 r. do 9.11.1995 r., tj. w okresie 18,5 miesiąca. Podobnie, z zaliczki w kwocie 300.000 zł pobranej na podstawie faktury zaliczkowej nr 4/01/94 na roboty budowlane, tylko kwotę 111.368,15 zł przeznaczono na cel wymieniony we wniosku (fakturze), a pozostałą kwotę rozliczono fakturami za dostawę dokumentacji i waloryzację.

Jak ustaliła kontrola z zaliczek udzielonych w latach 1994-1995 w kwocie 2.350.272,83 zł (na różne cele) Zarząd Miasta do czasu zakończenia kontroli nie wyegzekwował ich rozliczenia na łączną kwotę 218.011,55 zł, co wg oceny NIK świadczy o braku należytego nadzoru Zarządu Miasta w zakresie wydatkowania środków budżetu Gminy. Przykładowo - nie rozliczono od 31.12.1994 r. do czasu zakończenia pierwszej kontroli Urzędu Miasta, tj. do 30 sierpnia 1996 r. kwoty 92.656,32 zł z udzielonej zaliczki w wysokości 152.444,93 zł na podstawie faktury zaliczkowej nr 579/12/94.

Jako brak dostatecznej staranności i nadzoru ze strony Zarządu Miasta kontrola uznała również fakt dokonania przez Zarząd Miasta w 1994 r. zapłaty za dostawę, montaż i uruchomienie stacji mechanicznego zagęszczania wraz ze stacją mechanicznego odwadniania osadów". Kontrola ustaliła, że do 30.08.1996 r. Inwestor bezpośredni nie wyegzekwował od wykonawcy ("Unibudu") dostawy urządzeń, za które Inwestor dokonał zapłaty w grudniu 1994 r., a "Unibud" nie dostarczył na plac budowy, nie zamontował oraz nie dokonał rozruchu urządzeń na kwotę 209.959,68 zł, za które otrzymał zapłatę. Urządzenia te dostarczono na plac budowy dopiero w okresie wrzesień - grudzień 1996 r. w wyniku starań nowego wykonawcy, tj. "Instal Lublin". Fakturę nr 0524/11/94 z 12.12.1994 r. , na podstawie której dokonano zapłaty za ww urządzenia, zaakceptował do wypłaty inspektor nadzoru ze strony Inwestora zastępczego, pod względem merytorycznym sprawdził z-ca dyrektora Inwestora zastępczego (MWiK), a decyzję o dokonanie płatności z ramienia Inwestora bezpośredniego podjęli: Gł. księgowy i Wiceprezydent Miasta.

Na wniosek Zarządu Miasta z dnia 23.01.1996 r., Rada Miejska uchwalała z dnia 13.02.1996 r.¹³ zaakceptowała rozwiązanie "Kontraktu" z P.B. "Unibud" Ltd

¹³/ Uchwała Rady Miejskiej nr XXIX/234/96 z 13 lutego 1996 r.

zgodnie z art. 12 tegoż "Kontraktu", a Zarząd Miasta z tym dniem ww uchwałę wykonał.

Zastrzeżenia kontroli pod względem legalności działań Zarządu Miasta budzi fakt ujęcia w bilansie źródeł finansowania ww inwestycji w 1996 r. do chwili jej zakończenia - kaucji gwarancyjnej "Unibudu" w wysokości 878.750 zł. Kaucja ta utworzona została przez "Unibud" (na podstawie art. 7 "Kontraktu") celem finansowania ewentualnych napraw gwarancyjnych (określonych w art.9) w okresie od 2 do 10 lat od przekazania oczyszczalni do eksploatacji. Wyżej wymieniona kwota stanowi przedmiot roszczeń pomiędzy syndykiem masy upadłościowej "Unibudu", a Zarządem Miasta. Zainteresowane strony wniosły powyższą sprawę do rozstrzygnięcia przez Sąd Rejonowy w Kielcach - Wydział Gospodarczy. Do czasu zakończenia kontroli brak było rozstrzygnięć Sądu w powyższej sprawie.

Z ustaleń kontroli wynika, że w wyniku rozwiązania umowy z "Unibudem" Zarząd Miasta zawarł z Zakładem Ekspertyz i Projektowania Oczyszczalni Ścieków w Kielcach umowę na opracowanie m.in. zbiorczego zestawienia kosztów w zakresie niezbędnym do zakończenia inwestycji. W opracowanym Zbiorczym Zestawieniu Kosztów określono koszty zakończenia realizacji zadania, wg poziomu cen z kwietnia 1996 r. w wysokości 6.058.462,00 zł, a biorąc pod uwagę wskaźnik wzrostu cen w kolejnych miesiącach realizacji oraz uwzględniając "rezerwę" na roboty nieprzewidziane. Wartość robót i zakupów do zakończenia realizacji oczyszczalni wyniesie 6.671.889,00 zł.

W wyniku ogłoszonego przetargu na dokończenie inwestycji, Zarząd Miasta w miesiącu czerwcu br. zawarł stosowne umowy:

- na roboty budowlane z Przedsiębiorstwem Instalacji Przemysłowych "Instal" w Lublinie na kwotę 4.300.000 zł + VAT ;
- na roboty elektroenergetyczne z Przedsiębiorstwem Wielobranżowym "Hutnik" sp. z o.o. w Ostrowcu na kwotę 1.058.000 zł + VAT;
- na dostawę i montaż aparatury kontrolno-pomiarowej z Zakładem Systemów Sterowania "STERMATIK" S.C. w Gliwicach na kwotę 710.000 zł+VAT;

Łączny koszt całego zadania inwestycyjnego (poniesione koszty - 15.715.860,88 zł) wraz z zawartymi umowami (6.068.000 zł + VAT) zamyka się kwotą 21.783.860,80 zł (+ VAT od kwoty 6.068.000 zł) z terminem realizacji do 30.04.1997 r. Powyższe świadczy m.in. o urealnieniu wartości inwestycji oraz terminu jej zakończenia.

W zakresie finansowania inwestycji ustalono, że źródłami finansowania były:

- pożyczka z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- dotacja Wojewody Kieleckiego,

- środki stanowiące tzw. "kaucję gwarancyjną"
- środki własne Gminy.

I tak:

W dniu 17 listopada 1993 r. zawarta została umowa pożyczki nr 433/93/W-15/WOS/P na dofinansowanie modernizacji i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Ostrowcu Św. pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie (Pożyczkodawca), a Gminą w Ostrowcu Św. Na zaciągnięcie przez Gminę Ostrowiec Św. kredytu długoterminowego z NFOŚiGW wyraziła zgodę Rada Miejska w Ostrowcu Św. w dniu 8 kwietnia 1994 r. podejmując stosowną uchwałę¹⁴, wyznaczając zarazem górną granicę pożyczki do kwoty 8.000.000,00 zł. Wysokość udzielonej pożyczki na dofinansowanie ww zadania strony ustaliły w kwocie 6.200.000,00 zł przy planowanym koszcie zadania 12.600.000,00 zł, co stanowiło 50,0 % planowanych kosztów zadania.

W 1995 r. z uwagi na wzrost wartości zadania wskutek przyjęcia aneksem nr 1 z 14.02.1995 r. tzw. "robót dodatkowych", wzrostem cen urządzeń, wprowadzeniem podatku VAT - ustalona wartość zadania wynosiła 16.400.000,00 zł. Strony (Pożyczkodawca i Pożyczkobiorca) aneksem nr 134 z dnia 25 lipca 1995 r. na wniosek Pożyczkobiorcy wprowadziły zmiany treści przytoczonej wcześniej umowy zwiększając kwotę udzielonej wcześniej pożyczki o 3.200.000,00 zł przesuając termin zakończenia zadania na 30.06.1996 r. Łączna wartość udzielonej przez NFOŚiGW pożyczki wynosiła 9.400.000,00 zł.

Na zwiększenie kwoty pożyczki wyraziła zgodę Rada Miejska Ostrowica Św.¹⁵. Udział pożyczki z NFOŚiGW (9.400.000,00 zł) w planowanych kosztach inwestycji (16.400.000,00 zł) wynosił 57,3 %.

W 1996 r. na wniosek Urzędu Miasta w Ostrowcu Św. w dniu 15 kwietnia 1996 r. - Wojewoda Kielecki przyznał na dofinansowanie zadań inwestycyjnych gminy dotację celową w kwocie 1.000.000,00 zł, w tym na rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w kwocie 800.000,00 zł.

Ustalono ponadto, że na pokrycie planowanych nakładów w 1996 r. na ww zadanie przeznaczono środki własne zgromadzone na rachunku bankowym w kwocie 2.613.178 zł oraz tzw. "kaucję gwarancyjną" "UNIBUD" - w kwocie 878.750 zł. (Szczegóły str 9, 10)

^{14/} Uchwała nr LX/X/470/94 R.M. w sprawie zaciągnięcia kredytu na realizację modernizacji i ucieplnienia miasta

^{15/} Uchwała nr XX/139/95 Rady Miejskiej w Ostrowcu Św. z dnia 9 czerwca 1995 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki z NFOŚiGW.

W przeprowadzonej przez Delegaturę NIK w Kielcach w miesiącu grudniu 1996 r. kontroli, potwierdzono kontynuowanie realizacji inwestycji.

W wyniku realizacji wniosków pokontrolnych NIK:

- zwiększono kompetencje i odpowiedzialność Inwestora zastępczego,
- spowodowano dostawę brakujących urządzeń do oczyszczalni,
- wynegocjowano korzystne dla inwestora (Gminy) warunki umowy w zakresie gwarancji, usług serwisowych i dostawę części zamiennych dla dostarczonych do oczyszczalni maszyn i urządzeń w cenach zbliżonych do cen ustalonych w 1994 r.

Odpowiedzialność za nieprawidłowości w zakresie: nierzetelnego przygotowania inwestycji do realizacji, podpisania niekorzystnej dla gminy umowy na realizację inwestycji "pod klucz", nielegalnego rozpoczęcia robót budowlano-montażowych, nielegalnego udzielania zaliczek na poczet przyszłych robót, nierzetelnego rozliczania udzielanych zaliczek, nieegzekwowania od Inwestora zastępczego postanowień umownych, ponoszą Zarządy Miasta Ostrowiec Św.

3.2. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W dniu 18 maja 1993 r. Zarząd Miasta w Ostrowcu Św. powierzył Miejskim Wodociągom i Kanalizacji Spółka z o.o. w Ostrowcu Św. (MWiK) pełnienie zastępstwa inwestycyjnego dla inwestycji pt. "Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków w Ostrowcu Św." podpisując w tym dniu stosowną umowę.

Inwestor zastępczy MWiK zobowiązany był m.in. do:

- sprawowania nadzoru inwestorskiego,
- dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku bankowym otwartym dla tej inwestycji,
- comiesięcznego rozliczenia nakładów inwestycyjnych przed inwestorem bezpośrednim do 3 dnia następnego miesiąca,
- zgłaszania zastrzeżeń w realizacji kontraktu jeden raz w miesiącu - w pierwszej dekadzie kolejnego miesiąca,
- comiesięcznej płatności rachunków wynikających z procentowego zaawansowania robót zgodnie z zasadami określonymi w "Kontrakcie" 1/93.

MWiK nierzetelnie wywiązywał się z obowiązku wynikającego z comiesięcznego rozliczenia poniesionych nakładów inwestycyjnych przed inwestorem bezpośrednim. Informacje w tym zakresie dotyczące poniesionych

nakładów składane były przez Dyрекcję Zarządu MWiK niesystematycznie, lub w niektórych okresach w ogóle ich nie składano. Brak było udokumentowanych informacji z postępu robót w stosunku do obowiązujących harmonogramów rzeczowo-finansowych za 1993 r., za I kw.1994 r. i za okres od 1 października 1995 r. do 13 lutego 1996 r. Zgodnie z intencją Inwestora bezpośredniego, informacje powyższe miały służyć m.in. do podejmowania działań dyscyplinujących w stosunku do uczestników procesu inwestycyjnego.

MWiK nierzetelnie sprawował funkcję Inwestora zastępczego w zakresie egzekwowania od "Unibudu" m.in. terminów wynikających z obowiązujących harmonogramów robót, braku stanowczości w egzekwowaniu uprawnień w stosunku do "Unibudu", tj. generalnego wykonawcy robót.

Z opinii na temat zawartego "Kontraktu" i przebiegu realizacji inwestycji p.n. "Oczyszczalnia Ścieków w Ostrowcu Świętokrzyskim" sporządzonej w grudniu 1995 r. przez biegłych rzeczoznawców m.in. wynika, że:

- realizacja inwestycji nie przebiegała zgodnie z harmonogramem, a opóźnienia były tak duże, że realny termin zakończenia inwestycji wraz z rozruchem określono na 31 grudnia 1996 r., tj. z półrocznym opóźnieniem od terminu określonego Aneksem Nr 1,
- inwestor zastępczy dopuszczał i akceptował wykonywanie na placu budowy robót nie objętych "Kontraktem", a traktowanych przez wykonawcę jako roboty dodatkowe, które później stawały się faktami dokonanymi przez ich legalizację,
- inwestor zastępczy wykazywał brak konsekwencji i stanowczości i w rezultacie ustępował wykonawcy m.in. w dopuszczeniu do niezachowania procedury zlecenia robót dodatkowych, tj. braku zlecenia na ich wykonanie oraz braku zakresu rzeczowego tych robót,
- o braku stanowiska MWiK w sprawie tzw."robót dodatkowych" świadczą jego wnioski kierowane do Zarządu Miasta w Ostrowcu Św. poczynając od całkowitej negacji żądań "Unibudu" w sprawie legalizacji "robót dodatkowych" aż do uznania ich zasadności łącznie z dofinansowaniem wykonawcy.

Jako nielegalne - niezgodne z postanowieniami art. 18 ust. 2 pkt 3 ustawy z 24 października 1974 r. - Prawo budowlane¹⁶ było wyznaczenie przez Dyrektora MWiK do pełnienia obowiązków inspektorów nadzoru 2 osób nie posiadających uprawnień budowlanych.

Brak nadzoru MWiK w zakresie terminowej realizacji harmonogramów robót stwierdzono podczas oględzin magazynów i placu budowy w dniu 16 maja 1996 r.

^{16/} Ustawa z dnia 24 października 1974 r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 38, poz. 229 ze zm.)

Na placu budowy i w magazynach znajdowały się niezamontowane, a zakupione w latach 1994-1995 urządzenia technologiczne do realizowanej inwestycji, a której wartość wynosiła 2.382.139,78 zł. Stan ten spowodowany był m.in. tym, że zgodnie z postanowieniami "Kontraktu" dostawcą urządzeń i wykonawcą robót był "Unibud", który w tym zakresie nie podlegał żadnym rygorom koordynacyjnym ze strony tak inwestora zastępczego jak i inwestora bezpośredniego. Stan ten spowodowany był niezabezpieczeniem w tej części interesów Gminy Ostrowiec Św. w zawartym "Kontrakcie".

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości ponosi Dyrektor Zarządu Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Św. i jego Zastępca d/s Technicznych.

3.3.Przedsiębiorstwo Budownictwa "UNIBUD" Ltd w Ostrowcu Św.

Przedsiębiorstwo Budownictwa "Unibud" Ltd w Ostrowcu Św. zgodnie z zawartym z Zarządem Miasta w Ostrowcu Św. w dniu 15 kwietnia 1993 r., "Kontraktem" zobowiązało się do opracowania dokumentacji i realizacji na jej podstawie oczyszczalni "pod klucz".

W preambule do "Kontraktu" strony ustaliły, że "Unibud" dysponuje odpowiednim potencjałem, doświadczeniem i wiedzą techniczną i przyjmuje odpowiedzialność za zaprojektowanie, dostawy wyposażenia, świadczenie usług związanych z budową oraz uruchomieniem oczyszczalni w zakresie i na warunkach podanych w "Kontrakcie". Określono termin realizacji "Kontraktu" od 15 kwietnia 1993 r. do 31.12.1995 r.

Harmonogram opracowania dokumentacji, będący załącznikiem do "Kontraktu" określał terminy dostaw dokumentacji technicznej m.in.:

- ZTE do 15 kwietnia 1993 r.,
- Projektu technicznego jednostadiowego sukcesywnie do 30 marca 1994 r.

Termin rozruchu określono na 30 czerwca 1995 r.

"Unibud" nierzetelnie realizował postanowienia "Kontraktu" w części dotyczącej terminów dostaw dokumentacji technicznej. Zlecony przez "Unibud" - Centrum Techniki Budownictwa Komunalnego w Warszawie (CTBK) zakres prac związanych z opracowaniem kompletnej dokumentacji technicznej, nie został przez CTBK wykonany w terminach określonych "Kontraktem". ZTE przekazano Inwestorowi zastępczemu w dniu 19 czerwca 1993 r., tj. z 64 dniowym opóźnieniem. Prace nad projektem technicznym zakończono w dniu 28 kwietnia 1995r., przedstawiając z tą datą wymagane oświadczenie

o kompletności dokumentacji projektowej, tj. z rocznym opóźnieniem w stosunku do pierwotnego terminu określonego "Kontraktem".

Nierzetelnym był również zlecony przez "Unibud" dla CTBK zakres prac projektowych. W momencie zlecenia tych prac "Unibud" nie dysponował wystarczającą wiedzą o zakresie niezbędnych robót budowlanych wynikających z potrzeb modernizacyjnych istniejącej oczyszczalni ścieków w związku z obowiązkiem dotrzymania parametrów wyjściowych oczyszczalni. Świadczył o tym fakt podpisania w dniu 14 lutego 1995 r. Aneksu Nr 1 do "Kontraktu", w którym m.in. w oparciu o przeprowadzone ekspertyzy, opinie nadzoru, ekspertów, Biura Projektów i Rady Budowy, strony zgodnie stwierdziły, że w celu poprawienia jakości niektórych elementów oczyszczalni ścieków ponad rozwiązania standardowe oraz konieczności wykonania robót wynikających z potrzeb modernizacyjnych istniejącej oczyszczalni, rozszerza się przedmiot kontraktu o następujące roboty:

- komorę P1 z zasuwą i prowizoryczną kratą rzadką,
- komory PO z zasuwą łańcuchową,
- rurociąg z rur żelbetowych pomiędzy komorami P1 i PO,
- odwodnienie terenu na czas wykonywania ww robót,
- rurociąg żeliwny ϕ 600 od komory K-1 do przewodu odprowadzającego ścieki na złoża biologiczne,
- komorę K 9,
- komorę K-2 z zasuwami i komorę KS (zwiększenie zakresu robót budowlanych) i zamontowanie zasuw w komorze K-2,
- bloki oporowe na rurociągach technologicznych,
- powiększenie budynku stacji SO-1 celem całkowitego wyeliminowania wyeksploatowanej istniejącej stacji transformatorowej,
- rozbudowę rozdzielnicy RG-1 i wymiana transformatora z 400 KVA na 600 KVA w stacji SO-1,
- powiększenie placu manewrowego bazy transportowej MWiK na oczyszczalni ścieków,
- przygotowanie frontu robót pod komory biologiczne w zakresie wycinki drzew, wypompowywania i usunięcia laguny, wymiana gruntu oraz pompownia wody,
- wykonanie kanalizacji kablowej z rur PCV na terenie oczyszczalni,
- wykonanie rurociągów technologicznych o średnicach powyżej ϕ 400 z rur i kształtek żeliwnych w miejsce projektowanych stalowych,
- wykonanie budynku administracyjnego z laboratorium poza fundamentami wykonanymi w ramach "Kontraktu" z opracowaniem dokumentacji włącznie,
- kanał odpływowy o przekroju ϕ 1200 do rzeki Kamiennej,

- adaptacja budynku kraty rzadkiej i montaż kraty,
- rozbudowa instalacji ogrzewania WKF-u,
- przełożenie kabla 15 KV od stacji OZMO do stacji Denków,
- wymiana kabli przy pompach Sarlin w pompowni ścieków surowych.

Powyższy zakres robót określony w "Aneksie" jako "roboty dodatkowe" wymagał opracowania dokumentacji projektowej, na której opracowanie określono termin - III kw.1995 r.

CTBK zakończyło dostawę dokumentacji projektowej w dniu 28 grudnia 1995 r. uwzględniającej również przeprojektowania w fazie realizacji inwestycji.

Cytowanym wyżej aneksem Nr 1 do "Kontraktu" określono nowy termin zakończenia realizacji inwestycji na 30.06.1996 r.

"Unibud" nielegalnie - niezgodnie z postanowieniami art. 18 ust. 2 pkt 3 ustawy z 24 października 1974 r. - Prawo budowlane¹⁷ powierzył funkcję nadzoru robót budowlano-montażowych osobom nie posiadającym stosownych uprawnień. Dotyczyło to z-cy kierownika budowy oraz 3 mistrzów budowy.

W 1995 r. w "Unibud" nastąpiło pogorszenie podstawowych relacji ekonomicznych w porównaniu do 1994 r.

Między innymi nastąpił:

- spadek zasobów środków pieniężnych o 228.000 zł,
- wzrost zobowiązań krótkoterminowych o 640.000 zł,
- wzrost zapasów materiałowych o kwotę 870.000 zł,
- wzrost zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług w wysokości 1.754.200 zł, oraz z tytułu wynagrodzeń w wysokości 140.700 zł,
- wzrost kredytów bankowych do wysokości 1.363.100 zł.

Na działalności w 1995 r. "Unibud" poniósł stratę bilansową w wysokości 576.000 zł. Zła kondycja finansowa "Unibud" spowodowała, że wykonawca realizowanej inwestycji m.in. z braku środków obrotowych nie mógł się wywiązać z terminowej realizacji obowiązujących harmonogramów robót.

W związku m.in. z nierzetelnym wywiązywaniem z nieterminowej realizacji robót - na wniosek Zarządu Miasta z dnia 23.01.1996 r., Rada Miejska uchwalała z 13.02.1996 r.¹⁸ zaakceptowała rozwiązanie umowy "Kontraktu" z P.B. "Unibud" zgodnie z postanowieniem art. 12 "Kontraktu", a Zarząd Miasta z tym dniem ww uchwałę wykonał.

Przeprowadzone w dniu 16 maja 1996 r. oględziny placu budowy oczyszczalni wykazały, że zakupione w latach 1994-1995 przez "Unibud"

¹⁷/ Ustawa z dnia 24 października 1974 r. - Prawo budowlane (Dz.U. Nr 38, poz. 229 ze zm.).

¹⁸/ Uchwała Rady Miejskiej nr XXIX/234/96 z 13 lutego 1996 r.

urządzenia na kwotę 2.382.139,78 zł i zafakturowane na rzecz Urzędu Miejskiego w Ostrowcu Św. nie zostały zamontowane i zalegają place składowe i magazyny Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Spółki z o.o. w Ostrowcu Św., tj. inwestora zastępczego. Brak było 4 urządzeń (zagęszczacz FE-170, kompresor MKK 60 D, szafa sterująca, wyposażenie instalacyjne dla pomp i prasy oraz zagęszczacza osadu) o łącznej wartości 209.950,68 zł, mimo dokonania przez Urząd Miejski zapłaty za ich dostawę w grudniu 1994 r.

W dniu 13.06.1996 r. Likwidator "Unibud" pismem L.dz. 451/96 wystąpił do Sądu Rejonowego w Kielcach z wnioskiem o otwarcie postępowania upadłościowego m.in. z powodu:

- trwałej utraty płynności finansowej,
- zerwania kontraktów na produkcję i usługi przez głównych zlecniodawców,
- ponoszenia od 1995 r. strat, które na dzień 26.04.1996 r. wynosiły 2.463.900 zł.

III. POSTĘPOWANIE POKONTROLNE.

1. W trybie art. 58 ustawy o NIK narady pokontrolne przeprowadzono w Urzędzie Miasta w Ostrowcu Św. (dwukrotnie), w Miejskich Wodociągach i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Św. Nie przeprowadzono narady pokontrolnej w "Unibudzie" z uwagi, że w czasie trwania kontroli przedsiębiorstwo postawione było w stan upadłości i przedsiębiorstwem zarządzał Syndyk masy upadłościowej.

2. Wystąpienia pokontrolne przekazano:

- Dyrektorowi Zarządu Miejskich Wodociągów i Kanalizacji, Sp. z o.o. w Ostrowcu Św. Ustalenia kontroli upoważniły Izbę do przedstawienia 5 wniosków pokontrolnych.

Dyrektor Zarządu MWiK nie wniósł zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w trybie art. 61 ust.1 ustawy o NIK udzielając wyczerpującej informacji dotyczących realizacji zaleceń pokontrolnych.

- Przewodniczącemu Rady Nadzorczej Miejskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Ostrowcu Św. formułując wniosek o dokonanie oceny pracy Zarządu Spółki w świetle przedstawionych ocen i uwag stosownie do § 22 aktu założycielskiego spółki.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK Rada Nadzorcza wniosła w obligatoryjnym terminie zastrzeżenia odnośnie zawartych w ww wystąpieniu

ocen i uwag. Nie wniesiono zastrzeżeń co do wniosku pokontrolnego stwierdzając, że "Rada Nadzorcza w obowiązujących terminach zrealizuje zalecenia pokontrolne i dokona oceny Zarządu Spółki z wykonania obowiązków w zakresie pełnienia funkcji Inwestora Zastępczego". Dyrektor Delegatury działając na podstawie § 50 ust. 1 zarządzenia Prezesa Najwyższej Izby Kontroli¹⁹ odmówił przyjęcia zastrzeżeń z uwagi na zgłoszenie ich przez osobę nieuprawnioną. Przewodniczący Rady Nadzorczej MWiK pismem z dnia 27 marca 1997 r. poinformował Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Kielcach, że "Rada Nadzorcza wykona zalecenie pokontrolne zawarte w wystąpieniu przesłanym w dniu 14 listopada 1996 r." Do dnia 30 maja 1997 r. mimo wysłania ponagieł z dnia 8 maja 1997 r. - Delegatura nie otrzymała informacji o realizacji zalecenia pokontrolnego.

- Syndykowi upadłości Przedsiębiorstwa Budownictwa "UNIBUD" Ltd w Ostrowcu Św. - przedstawiając informacje i uwagi dotyczące przeprowadzonej kontroli.
- Prezydentowi Miasta Ostrowiec Św. w którym ustalenia kontroli upoważniły NIK do przedstawienia 7 wniosków pokontrolnych, w tym jednego wniosku (nr 3) - fakultatywnego. W wystąpieniu tym dokonano generalnej oceny przygotowania i przebiegu realizacji inwestycji p.n. "Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków" w Ostrowcu Św., bowiem Gmina Ostrowiec była Inwestorem bezpośrednim tej inwestycji.

Prezydent Miasta Ostrowiec Św. działając na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK zgłosił wraz z uzasadnieniem zastrzeżenia do "zawartych w niniejszym wystąpieniu ocen, uwag i wniosków" .

W związku z wniesionymi zastrzeżeniami wszczęto postępowanie odwoławcze. Komisja rozstrzygająca w podjętej uchwale w 3 przypadkach (na 8 przypadków zastrzeżeń co do ocen) uwzględniła zastrzeżenia Prezydenta Miasta Ostrowiec Św., łagodząc formę negatywnej oceny zagadnień i dokonując zmiany zapisów w wystąpieniu pokontrolnym, a w 5 przypadkach oddaliła zastrzeżenia Prezydenta przedstawiając stosowne uzasadnienie.

Pismem z dnia 24 kwietnia 1997 r. Prezydent Miasta Ostrowca Św. poinformował Najwyższą Izbę Kontroli Delegaturę w Kielcach o realizacji wniosków pokontrolnych, z których wynika, że:

^{19/} Zarządzenie Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 1 marca 1995 r. w sprawie postępowania kontrolnego (M.P. Nr 17, poz. 211).

- dostarczono brakujące urządzenia na plac budowy, które zostały zamontowane i znajdują się w końcowej fazie rozruchu technologicznego, natomiast wartość niedostarczonych urządzeń przez "Unibud" zgłoszona jest jako wierzytelność do Sądu Gospodarczego w Kielcach,
- określone zostały roszczenia Inwestora bezpośredniego wobec byłego wykonawcy, tj. "Unibud" z tytułu udzielonych zaliczek. Kwoty te zgodnie z procedurą zostały zgłoszone jako wierzytelność do Sądu Gospodarczego w Kielcach, które syndyk masy upadłościowej uznał jako sporne.
Zarząd Miasta oczekuje na ogłoszenie wykazu wierzytelności, aby móc złożyć swoje odwołanie,
- Zarząd Miasta utrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w kwestii kaucji gwarancyjnej,
- w ramach przysługujących uprawnień nadzorczych Zarząd Miasta spowodował, że zatrudnieni inspektorzy nadzoru spełniają wymogi Prawa budowlanego. Również obecnie Inwestor zastępczy realizuje swoje obowiązki zgodnie z podpisaną umową. Na bieżąco analizowane są koszty budowy w wyniku systematycznie otrzymywanych informacji od Inwestora zastępczego, w których nie stwierdzono przypadków nieracjonalnego wydatkowania środków,
- wszystkie obiekty oczyszczalni pracują i uzyskują bardzo dobre efekty. W celu kontroli pracy oczyszczalni Zarząd Miasta podpisał umowę z Politechniką Krakowską dla dokonania oceny przebiegu rozruchu oraz udzielenia grupie rozruchowej stosownych konsultacji.

W dniu 19 maja 1997 r. Delegatura NIK w Kielcach przesłała zawiadomienie do Prokuratury Wojewódzkiej w Kielcach o ujawnieniu w trakcie kontroli faktów, które w wysokim stopniu uprawdopodobniają popełnienie przestępstw z art. 266 § 1 k.k. w stosunku do trzech osób oraz z art. 206 kk w stosunku do jednej osoby.

Zatwierdzam
Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Tadeusz Poddębniak

Kielce, dnia 30 czerwca 1997

Opracował:

Władysław Orliński

Gł.Specjalista k.p.

Karol Żaba

Doradca techniczny